

BİRİNCİ YABANCI DİL OLARAK ÖĞRENİLEN İNGİLİZCENİN İKİNCİ YABANCI DİL FRANSIZCANIN ÖĞRENİM SÜRECİNE ETKİSİ*

*Burcu BÜR***

*Ahmet AYCAN****

ÖZET

Bu çalışmada ilk yabancı dil olarak İngilizce biliyor olmanın ikinci yabancı dil olarak Fransızca öğrenimine olumlu ve olumsuz etkileri araştırılmaktadır. Bilindiği üzere, Türkiye’de orta öğretim kurumlarından mezun olan öğrencilerin üniversite eğitimleri alabilmeleri için Üniversite giriş sınavında başarılı olmaları gerekmektedir. Liselerin dil bölümlerinde İngilizce eğitimi alıp mezun olan öğrenciler ise, İngilizce yeterliliklerini ölçen bir başka sınava daha girmek durumundadırlar. Bu yeterlilik sınavında yüksek puan alan dil bölümü mezunları Üniversitelerin İngiliz Dili Eğitimi, daha düşük puan alan öğrenciler ise Alman Dili Eğitimi ve Fransız Dili Eğitimi bölümlerine yerleştirilmektedirler. Çalışmamızda, orta öğretim kurumlarında İngilizce eğitimi alıp, İngilizce Dil Puanıyla yükseköğretimde Fransızca Dil Eğitimi Alanlarına giriş yapmış olan öğrencilerle yapılan çalışma ile söz konusu öğrencilerin ilk yabancı dil olarak öğrendikleri İngilizcenin ikinci yabancı dil olarak Fransızca öğrenim süreçlerine olumlu ve olumsuz etkisi araştırılmıştır.

Çalışmanın evrenini Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümü Fransız Dili Eğitimi Anabilim Dalında öğrenim görmekte olan 50 öğrenci oluşturmuştur. Öğrencilere yapılan ankette toplamda 16 soru yöneltilmiş olup, 10 öğrenci ile de yüz yüze görüşme yapılmış ve bilgi toplanmıştır. Çalışmamızda ağırlıklı olarak dil becerilerinden yazma, okuma becerileri ve ses bilgisi ile dil bilgisi alt becerilerinde öğrencilerin sahip oldukları İngilizce dil geçmişinin öğrenmekte oldukları Fransızca diline etkisi incelenmiş ve çalışma bu bağlamda oluşturulmuştur.

Anahtar Kelimeler: İkinci yabancı dil, ilk yabancı dil, dil becerileri.

*Bu makale Crosscheck sistemi tarafından taranmış ve bu sistem sonuçlarına göre orijinal bir makale olduğu tespit edilmiştir.

** Burcu BÜR, Arş. Gör. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümü İngiliz Dili Eğitimi Anabilim Dalı, El-mek: burcu.bur@omu.edu.tr

*** Ahmet AYCAN, Arş. Gör. , Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümü Fransız Dili Eğitimi Anabilim Dalı, El-mek: ahmet.aycan@omu.edu.tr

THE EFFECT OF ENGLISH LEARNT AS FIRST ON THE PROCESS OF LEARNING FRENCH AS SECOND FOREIGN LANGUAGE

ABSTRACT

In this study, the effects of English as first foreign language on the process of learning French language as second foreign language are investigated. As is known, in Turkey, students are required to take an exam to have university education, and the students graduated from language departments of colleges are also required to take another test which measures language proficiency in English. The students with high exam scores are accepted to the 'English Language Teaching' departments of the universities, while the ones with lower scores begin studying in 'German Language Teaching' and 'French Language Teaching' departments. In our study, the students who are the graduates of English Language departments in colleges and are studying French Language Teaching presently are taken into consideration. Having applied a questionnaire to some of the students from French Language Teaching department, the effect of English language that was learnt first on the process of learning French as second foreign language was investigated.

The universe of this study includes 50 students from French Language Teaching department of Faculty of Education in OndokuzMayıs University. 16 questions are asked to these students in the questionnaire, and 10 students are interviewed one to ones, and the data was gathered. In this study, the effect of English, their first foreign language, on French which they study in their departments at university is investigated in frames of writing and reading skills with pronunciation and grammar sub-skills, and this study was formed in this context.

Key Words: Second foreign language, first foreign language, language skills.

Giriş

Günümüzde gelişen teknoloji ve sosyal ağlar, ülkeler arasındaki fiziksel sınırların kalkıp kültürel bağların güçlenmesiyle dil öğrenimi de önem kazanmıştır. Eskiden tek bir yabancı dili konuşabilmek bir lüks iken, günümüz şartlarında en az iki dil bilmek bir zorunluluk halini almıştır. Osmanlı Devleti'nde yabancı dil öğretimi daha çok dini sebeplerle yapılırken hem Batı'dan gelen yeniliklerin ve Batı'nın teknolojik ve modernleşme yönündeki attığı adımların gücüyle, hem de diğer devletlerle ilişkilerin güçlenmesi sebebiyle yabancı dil öğretimi Osmanlı'nın son dönemleri ve Cumhuriyet tarihinin ilk dönemlerinde önem kazanmaya başlamıştır. Günümüzde ise gerek siyasi, gerekse ekonomik ve sosyal etkileşim ve ilişkileri devam ettirebilmek için de öğretilen yabancı dillerin çeşitlilik göstermesinin gerekliliği İngilizcenin yanı sıra Almanca ve Fransızca gibi başka Batı dillerinin de müfredatlarımızda yerini almasına sebep olmuştur. Özellikle ülkemizde ithalat ve ihracatın gelişmesi, turizm sektöründe önemli adımların atılması, ülkemize gelen turist

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/10 Fall 2013*

sayısında son yıllarda çok önemli oranlarda artış görülmesi birden fazla yabancı dil bilmeyi bir lüks olmaktan çıkarıp zorunluluk haline getirmiştir.

“Türkiye’de 1980’li yılların ortalarına kadar okullarda öğrencilere genellikle İngilizce, Almanca veya Fransızca dillerinden biri öğretilmekteydi. 1980’li yılların sonunda alınan siyasi kararlarla, Almanca ve Fransızca okulların genelinden kaldırılmış ve tek yabancı dil uygulaması başlamıştır. Ancak 1997 yılında kabul edilen “Sekiz Yıllık Zorunlu ve Kesintisiz Eğitim Yasası” ve Avrupa Birliği Yabancı Dil Politikası çerçevesinde 2001 yılı etkinlikleri neticesinde Almanca ve Fransızca ikinci yabancı dil olarak ülkede yeniden önemsenmeye başlanmıştır” (Dellal,2003:36). “Ülkemizde bugün öğretilen yabancı diller % 85 oranında İngilizce, %7-8 oranında Almanca ve %4-5 oranında Fransızcadır”(Demirkan,2008:3). Oranlardan da anlaşılacağı üzere ülkemizde yabancı dil öğretimi denilince akla, ilkokullardan itibaren ve eğitim sistemimizde öğretiminin zorunlu olmasından dolayı, ilk olarak İngilizce gelmekte, Almanca ve Fransızca genelde ikinci dil olarak, ya da ilerleyen sınıflarda öğrenilmektedir. Yani Türk eğitim sisteminde öğrenciler genel olarak ilk yabancı dil olarak İngilizce, ikinci yabancı dil olarak ise Almanca veya Fransızca dillerini öğrenmektedirler. Ve şunu biliyoruz ki “Üniversitenin ilgili bölümünde Fransızca’yı öğrenmeye büyük çoğunlukla başlangıç seviyesinden başlayan öğrencilerde ilk haftalarda hatta ilk aylarda açık bir panik ve direniş durumu gözlemlenmektedir” (Ünal, 2009:42).

Bu durumda ilk öğrenilen yabancı dilin ikinci yabancı dile etkisi muhakkak bir araştırma konusu olarak karşımıza çıkmaktadır. Özellikle ülkemiz eğitim sisteminde liselerde yabancı dil sınıflarından mezun olan ve diğerlerine göre daha yüksek puanlarla öğrenci alan İngilizce öğretmenliği bölümlerini kazanamayan öğrencilerin Almanca ve Fransızca öğretmenlikleri bölümlerine yönelerek ikinci bir yabancı dili sıfırdan öğrenmeye başlamaları da bu araştırmanın konusunu oluşturmuştur.

Çok Dillilik

Günümüzde en az iki yabancı dil bilmenin artık ihtiyaç olmadığı ve kısmen zorunluluğa dönüştüğü gerçeği uzun yıllardır eğitim müfredatlarının gündeminde yer almaktadır. Bunun en temel sebepleri arasında bilim ve teknolojinin gelişimi, özellikle Avrupa Birliği ülkeleri arasında gerçekleşen öğrenci ve öğretim elemanı değişimi ve kültürel/ekonomik işbirliği projeleri yatmaktadır.

Avrupa Komisyonunun almış olduğu yabancı diller eğitimi ve öğrenimi politikalarının başarılı bir şekilde uygulandığını görmekteyiz. Bugün Avrupa Birliği üye ülkelerin eğitim müfredatlarına bakıldığında, lisans eğitimine başlayan bir öğrenci en az iki üye ülkenin dilini iyi seviyede öğrenmiş olduğu bilinmektedir. Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metninde Avrupa Konseyinin dil politikasının amaç ve hedefleri şu şekilde belirtilmiştir:

1. “Avrupa’daki dil ve kültür çeşitliliğinin, zengin mirasın korunması ve geliştirilmesi gerekir. Ortak bir kaynaktır ve bu çeşitliliği iletişim yolunda bir engel olmaktan çıkarıp karşılıklı bir zenginleşme ve anlayış haline getirmek için büyük çabaya ihtiyaç vardır.
2. Avrupa hareketliliğini artırmak, ortak anlayış ve işbirliğini güçlendirmek, önyargı ve ayrımcılığın üstesinden gelebilmek için, farklı anadile sahip Avrupalılar arasında iletişim ve etkileşimin kolaylaştırılması gerekmektedir. Bu ancak modern Avrupa dillerini daha iyi bilmekle mümkün olacaktır.
3. Üye ülkeler, modern dil öğretim ve öğreniminde ulusal ilkeleri kabul ettiği ya da geliştirdiği takdirde mevcut ilkelerindeki işbirliği ve eşgüdümde uygun düzenlemeleri yaparak Avrupa düzeyinde daha büyük bir yakınlaşma elde edebileceklerdir”(2001:2).

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/ 10 Fall 2013

Maddelerde belirtilen amaç ve hedeflerin temel öngörüsü üye ülkeler arasında temelinde dil eğitimini baz alan kültürel, siyasi ve ekonomik işbirliği ve projeleri yer almaktadır. Ülkeler arasındaki etkili iletişim ve etkileşimin de modern Avrupa dillerini iyi bilmekle mümkün olacağı vurgulanmaktadır. Bununla birlikte, çok dillilik politikası gelişmiş pek çok ülkede başarılı bir şekilde yürütülmesine karşın, gelişmekte olan bazı ülkelerde özellikle Türkiye de henüz istenen düzeyde bir aşama gerçekleştirilemediğini görüyoruz. Örneğin, Avrupa Birliği üye ülkelerin dil eğitim verilerine bakıldığında; “Ortalama olarak, orta öğretim I. kademedeki genel olarak en az iki yabancı dil öğrenen öğrencilerin oranı verilerin uygun olduğu 27 AB ülkesinde %58’dir” (2008:7) Buna ek olarak “Yunanistan, Fransa, İtalya, Lüksemburg, Malta, Portekiz ve Romanya’da olduğu kadar bütün İskandinav ülkelerini ve üç Baltık ülkesini içeren büyük bir grup ülkede öğrencilerin en az %50’si iki veya daha fazla yabancı dil öğrenmektedir ve Estonya, Lüksemburg, Malta, Hollanda ve Finlandiya’da üç veya daha fazla dil öğrenen öğrencilerin oranı %15’ten daha fazladır” (2008:47). Bu veriler göz önüne alındığında hemen hemen çoğu Avrupa ülkesinde en az iki yabancı dil eğitiminin sürdürüldüğü ve ortaöğretim I. Kademedeki eğitim gören öğrencilerin büyük çoğunluğunun yaygın bir şekilde öğrenilen İngilizcenin dışında bir başka üye ülkenin dilini de seçmeli olarak öğrenme fırsatı elde ettiğini görmekteyiz.

Avrupa Birliği uyum sürecinde dil eğitiminin daha da önem ve ayrıcalık kazanması gerekirken İngilizcenin dışında ki diğer dillerin öğretimine devlet okullarında gereken planlama yapılmadığını görmekteyiz. Pek çok dünya ülkesinde yabancı dil öğretimi ile ilgili yeni yöntem, teknik ve yaklaşımlar geliştirilerek bir dili en etkili bir şekilde nasıl öğretiriz sorunu çözüme kavuşturulurken, ülkemizde sürekli olarak değişen eğitim sistemi ve sınav yapısı nedeniyle bu sorunların çözümüne henüz tam odaklanmış değiliz.

Yabancı Dil Eğitiminde Yaş Faktörü

İyi bir yabancı dil eğitimini olumlu ve olumsuz yönde etkileyen nedenlerden biri de yaş faktörü olarak görülmektedir. Hala bilimsel açıdan tam olarak kesin bir yaş aralığı belirtilmemesine rağmen, erken yaşlarda dil öğrenmenin çeşitli avantajlarından bahsedebiliriz.

Dil öğrenimi bilindiği üzere uzun bir süreci kapsar. Temel dil becerileri olan okuma, dinleme, konuşma, yazma ve alt beceriler sesbilgisi, kelime bilgisi ve dilbilgisi yabancı dil öğreniminin temelini oluşturmaktadır. Bir dili öğrenme yaşı da bu becerilerin gelişiminde önemli bir rol oynar. Özellikle konuşma becerisi ve sesbilgisi Fransızca gibi sesletimi zor diller için erken yaşta öğrenmenin önemini vurgulamaktadır. Henüz dilsel gelişim evresinde olan bir çocuğun yetişkin bir bireye oranla o dilin seslerini daha iyi algılayıp, konuşma becerisini ileriki yaşlara göre daha iyi geliştirebileceği düşünülmektedir. “Çocuğun özellikle doğumundan 5 yaşına kadar olan süreç olmak üzere 9-10 yaşına kadar olan sürecin yabancı dil öğretiminde özel önem taşıdığı ortaya konulmuştur. Eğer 5. Veya 7. Yaş dönemi öncesinde çocuk, öğrenilen dili, o dilin anadil olarak konuşulduğu çevrede öğreniliyorsa, çevreden gelen etkilerle kendini o dilde ifade etme ile karşı karşıya kalır. Çocuk kısa bir sürede doğru bir telaffuzla dile hakim olur” (Dellal,2011:32). Anadil öğrenimini gerçekleştiren bir çocuğun ikinci bir dili de rahatlıkla öğrenebileceği görüşü doğuştancılık yaklaşımına göre mümkün görülmektedir. 7-12 yaş aralığında ki çocukların öğrenme korkusu ve kaygısı barındırmaması da bu görüşü destekleyici niteliktedir.

Milli eğitimin temel hedefleri arasında da yer bulan, ilköğretimde oyun yoluyla dil eğitimi verilmesi çocukların yabancı bir dili anadillerine herhangi bir olumsuz etkisi olmaksızın eğlenerek ve yaşayarak öğrenmeleri yönünde öneriler sunmaktadır. Bugün lisans eğitimine Fransızca ya da Almanca bölümlerinde başlayan öğrencilerin çoğunluğu, lisans eğitimini tamamladıklarında en az geliştirdikleri becerinin konuşma olduğu gözlemlenmektedir. Bunun temel nedenleri arasında, lisans müfredatında konuşma ders saatlerinin yetersiz olması ve yalnızca birinci sınıfta konuşma

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/10 Fall 2013

dersi almaları, öğrenme sürecinde kritik yaş aralığının geçmiş olması, dili kullanmada yapılan fonetik yanlışlar, dil öğrenme kaygısı, iş bulamama kaygısı gibi nedenler sayılabilir.

Türkiye’de Eğitim Sistemi (5+3, 4+4+4) ve Yabancı Dil Eğitiminin Durumu

En başta belirtmek gerekir ki, Türk Eğitim Sistemi, çeşitli sebeplerle sürekli yapı veya içerik değiştirdiği için çok fazla eksikleri olan ve henüz oturmamış bir sistemdir. Sistemi oturtmak ve var olan açıkları gidermek adına yapılan çalışmalar mevcut olmakla beraber, bu çalışmalar genelde başka sorunları da açığa çıkarmış ve bir çözüm getirmemiştir. Hatta yapılan çalışmalar sistemin tamamen değişikliği gibi sonuçlar da meydana getirmişlerdir. Bu çalışmalardan ve sistem değişikliğinden elbette yabancı dil öğretimi alanları da etkilenmiştir.

90’lı yıllarda yapılan değişiklik ile ilk 5’i ilköğretim, hemen arkasından 3 yıl orta öğretim olmak üzere 8 yıllık bir zorunlu eğitimi öngören 5+3 Eğitim Sistemimizde yabancı dil eğitimi ilköğretim 4. sınıftan başlamakta ve lise öğretiminin sonuna kadar devam etmekte idi. Bu sistemde öğrenci yabancı dil olarak İngilizce almakta ve ikinci bir yabancı dil öğrenimini ancak yabancı dil bölümünde ise zorunlu seçmeli ders olarak alabiliyordu. Bu durum, ilköğretimde zorunlu olması ve lisede ise öğrenciler tarafından genellikle İngilizcenin tercih edilmesi sebebiyle İngilizce öğretimine olumlu yansırken, Fransızca ve Almanca gibi diğer Batı dillerinin öğretimine olumsuz yansımaktaydı. Bunun sonucunda, arz-talep ilişkisine bağlı olarak, İngilizce Öğretmenliği mezunlarının iş istihdamı çok daha fazla olduğundan Üniversitelerin İngilizce Öğretmenliği bölümleri liselerin Yabancı Dil Bölümünden mezun olan Öğrenciler tarafından ilk sıralarda tercih edilmeye başlanmış ve istisnalar dışında, İngilizce Öğretmenliği bölümlerine yerleşemeyen öğrenciler Almanca Öğretmenliği ve Fransızca Öğretmenliği bölümlerine yerleşmişlerdir. Ancak, bu bölümlere yönelen öğrencilerin pek çoğu, istihdamın yetersiz olmasından dolayı, atanıp Fransızca ve Almanca öğretmenleri olarak görevlerine başlayamayıp başka alanlara yönelmişlerdir. 2009’dan bu yana atanması yapılan İngilizce ve Fransızca Öğretmenlerine bakacak olursak, 5 yıldan bu yana sadece 9 Fransızca Öğretmeninin kadrolu olarak atamasının yapıldığını görebiliriz. Ancak, bu yıllar içerisinde atanan İngilizce Öğretmenleri sayısına baktığımızda bu sayının yaklaşık 16.000’e ulaştığını görüyoruz. Tek başına bu rakam dahi İngilizce Öğretmenliği bölümünün tercih sebebi olmasını açıklamaya yetmektedir.

Bu durumun 2012 Eğitim-Öğretim yılı başında uygulamaya konulan 4+4+4 Eğitim Sistemi’nde düzeltilmesine yönelik çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmalardan en önemlisi olarak İngilizce derslerinin öğretimi ilköğretim ikinci sınıfa, yani 4+4+4’lük sistemin ilk 4’lük bölümünün ikinci yılına, ikinci yabancı dil dersleri ise seçmeli ders olarak ortaokula yani ikinci 4’ün dersleri arasına eklenmiştir. Bu durum, üniversitelerin Fransızca ve Almanca Öğretmenliği bölümlerinden mezun öğrencilerinin istihdamını artıracak beklediğinden, bir umut kaynağı olmuştur. Beklenen istihdam kısmen gerçekleşmiş, İngilizce Öğretmenliği ve Almanca Öğretmenliği mezunları için atamalar yapılırken Fransızca Öğretmenliği bölümlerinden mezun pek çok öğrenci KPSS’ye girip atanmayı beklediği halde bir kişinin istihdamı dahi sağlanamamıştır. Yani, şimdilik, 4+4+4 Eğitim Sistemi özellikle Fransızca Öğretmenliği bölümü mezunları için beklentileri karşılamamıştır.

İş istihdamının fazla olmasından dolayı İngilizce Öğretmenliği bölümlerini tercih eden öğrencilerin bu tercihlerine yerleştirilmeyip Almanca ve Fransızca Öğretmenliği bölümlerine yerleştirilmeleri, yerleştirildikleri bu bölümlerde hem eğitimsel, hem de kişisel tatmin açısından problemlere sebep olmaktadır. Fransızca Öğretmenliği bölümlerine yerleşen birçok öğrenci, kendi isteğiyle bölümü tercih etmiş olsun olmasın, istihdamın az olmasından kaynaklanan bir umutsuzluk ve çalışmaya karşı isteksizlik yaşamaktadır. Bunun yanı sıra, liselerde almış oldukları İngilizce eğitiminden kaynaklı olarak, İngilizce alt yapılı öğrencilerin Fransız Dili’ni öğrenmeye çalışırken İngilizce ’den Fransızca ’ya hem olumlu hem olumsuz aktarımları olmaktadır. “ Öğrenciler ikinci dilde kelime hazinelerini, sözlü ve yazılı iletişim becerilerini geliştirirken, aynı zamanda, ilk

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/ 10 Fall 2013

dildeki mevcut bilgileri de artış gösterecektir” (Collier, 1995:5). Gerek konuşma ve yazma becerileri, gerek telaffuz, gerekse gramer öğrenimi konusunda ilk yabancı dilleri İngilizce, öğrenmekte oldukları dil olan Fransızca ‘ya doğrudan ya da dolaylı olarak etki etmektedir.

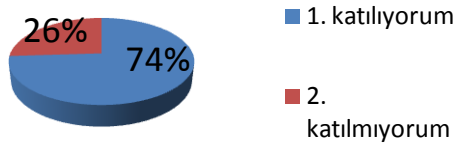
İngilizcenin Fransızca Öğrenimine Olumlu/Olumsuz Etkileri ve Öğrenci Görüşleri

Çalışmamızın evrenini Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümü Fransız Dili Eğitimi Anabilim Dalında öğrenim gören 50 öğrenci oluşturmaktadır. Bu öğrencilerin tamamı lisede İngilizce bölümünden mezun olmakla birlikte çeşitli nedenlerle Fransızca Öğretmenliği lisans programına yerleşmişlerdir. Bu nedenler arasında en öne çıkan görüş İngilizce Öğretmenliği bölümü için yeterli puan alamamalarıdır.

Öğrencilere anket içerisinde 16 soru yönelttik. Elde ettiğimiz sonuçları ankete katılan öğrencilerin verdiği cevaplar doğrultusunda yüzdeler halinde tablolara ile göstermeye çalıştık. Özellikle temel dil becerilerine yönelik hazırlanan soruların cevaplarını somut örneklerle açıkladık. Öğrencilere yönelttiğimiz sorular ve cevap yüzdeleri şu şekildedir:

1. Lisede İngilizce bölümünden mezun olmama rağmen üniversite tercihi yaparken Fransız Dili Eğitimi Bölümü’nü isteğim dışında kalan nedenlerden dolayı seçtim.

1.soru

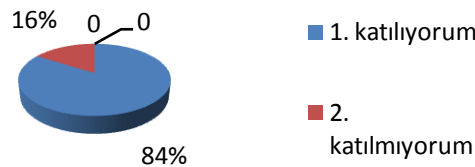
Öğrencilerin %74’ü Fransız Dili Eğitimi Bölümünü isteyerek seçmediklerini belirtmişlerdir. Bunun en temel nedeni KPPS’de İngilizce Bölümü lisans programı için yeterli puanı elde edememiş olmalarıdır. Öğrencilere yönelttiğimiz açık uçlu soruların ilkinde, Fransız Dili Eğitimi Bölümünü seçmelerinin nedenlerini sıralamalarını istedik. Aldığımız cevapları şu şekilde sıralayabiliriz:

1. Tercih sıralaması
2. Dershanelerdeki rehber öğretmenlerin yönlendirmesi
3. Maddi imkânsızlıklar nedeniyle tekrar sınava hazırlanamama
4. Lisans öğrenimi sürecinde MEB tarafından verilen 40 kredi (560 saat) karşılığında İngilizce Öğretmenliği Sertifikası ile İngilizce öğretmenliği yapabilme fırsatı

Yukarıda belirttiğimiz nedenler Fransızca öğrenirken öğrencilerin yaşamış oldukları uyum sürecinin temel nedeni olarak karşımıza çıkmaktadır. Öğrenme için gerekli motivasyonun tam olarak sağlanamaması beraberinde başarısızlıkları da getirmektedir.

2. Fransızca’yı öğrenmeye başladığımda kelimeleri telaffuz ederken zorlandım.

2. soru

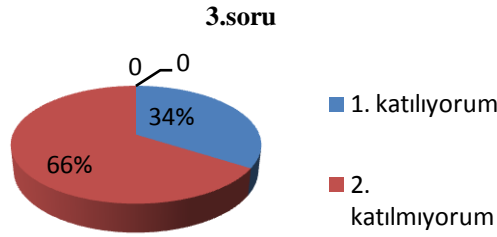
Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/10 Fall 2013

Bu soruya %84 gibi büyük bir çoğunluk Fransızca öğrenirken kelimelerin telaffuzunda zorlandım cevabını vermiştir. Fransız Dili Fonetik açıdan İngilizceden farklı bir sesletim yapısına sahiptir. Özellikle Fransızcada yer alan aksan (accents) 'lar bunun en somut örnekleridir. Fiil çekimlerinde bazı kelimelerde yazıldığı halde okunmayan harfler diğer bir zorluk olarak önümüze çıkmaktadır.

Dil öğretiminin erken yaşta yapılması bu sorunun önüne kısmen geçebilir ancak, ikinci yabancı dil olan Fransızca'nın ilk olarak üniversitede öğrenilmeye başlanması, Fransız Dili Eğitimi bölümü öğrencilerinin telaffuzları açısından ciddiyetini koruyan bir sorundur.

3. Fransızca ve İngilizce 'de benzer kelimelerin farklı telaffuzlarının olması benim Fransızca öğrenirken zorlanmama sebep oldu.

Fransızcada ve İngilizcede pek çok kelimenin yazılışları ve anlamları aynıdır. Bu kelimeler Fonetik açıdan farklı okunuşlara sahip olmalarına rağmen verilen cevap yüzdelerinde %66 gibi büyük çoğunluk bu benzerliğin olumlu bir aktarım olduğu görüşündedir. Yani bu kelimelerin farklı okunuşlarının olması Fransızca öğrenimine beklendiği gibi olumsuz değil olumlu katkıda bulunmuştur. Öğrencilerin vermiş oldukları örnekler şu şekilde sıralanabilir:

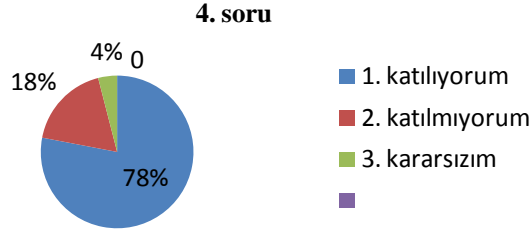
İngilizce	Fransızca
accompany	accompagner
appreciate	apprécier
continue	continuer
detest	détester
frequent	fréquenter
organize	organiser
propose	proposer

Yukarıdaki örneklere ek olarak pek çok kelime daha verilebilir. Öğrenciler için Fransızca öğreniminde bir önceki dilde yer alan benzer kelimelerin olması olumlu bir etki olarak gözlemlenmektedir.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/ 10 Fall 2013

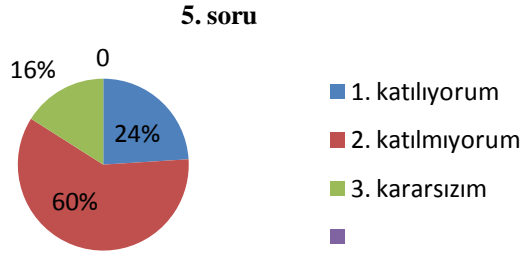
4. Fransızca ve İngilizce 'de benzer kelimelerin olması Fransızca kelime hazineme katkıda bulundu.

Fransızca ve İngilizce 'de benzer kelimelerin olması %78 gibi büyük bir çoğunluk tarafından olumlu bir aktarım olarak düşünülmektedir. Yazılışları tamamen aynı kelimelere örnek olarak:

İngilizce	Fransızca
Location	Location
Fortification	Fortification
Sensible	Sensible
Casino	Casino
Interview	Interview
Signification	Signification
Information	Information

5. İngilizce biliyor olmamın Fransızca öğrenmeye olumlu ya da olumsuz bir etkisi olduğunu düşünmüyorum.

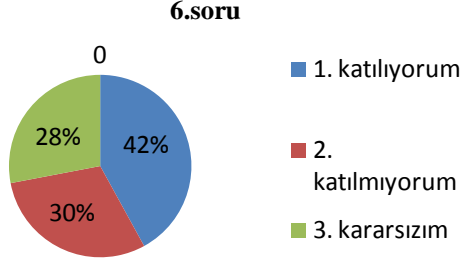

Öğrencilerin %60'ı İngilizce biliyor olmalarının Fransızca öğrenmelerine olumlu ve olumsuz etkileri olduğu görüşünü benimsemektedirler. Bu görüşü destekleyecek en somut örnek her iki dilde de ortak kelime sayısının fazla olmasıdır. Fransızca öğrenmeye başlayan öğrencilerin çoğu İngilizcede yer alan pek çok benzer kelimenin anlamını bilmektedirler.

Turkish Studies

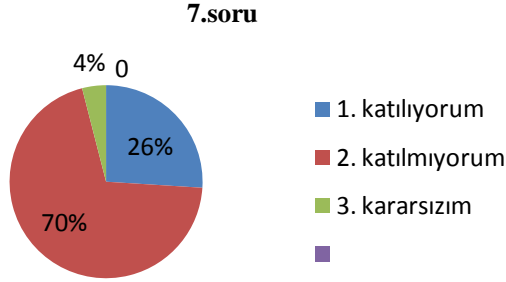
International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/10 Fall 2013

6. İngilizce 'de mevcut bazı konular Fransızca öğrenirken bazı konuları anlamamı zorlaştırdı.

Öğrencilere yönelttiğimiz bu sorunun cevap yüzdelerinin birbirine yakın çıktığını görmekteyiz. Büyük çoğunluk bu görüşe katıldıklarını belirtirken, kararsız olanların ve görüşe katılmayanların yüzdeleri hemen hemen aynıdır. Öğrencilerin görüşlerinde sıklıkla belirttikleri örneklerin başında çift zamirle fiillerin zamanlara göre çekimlerinde yaşadıkları zorluklar yer almaktadır.

7. İngilizce 'de mevcut bazı dil bilgisi konuları Fransızca öğrenirken bazı dil bilgisi konularını anlamamı kolaylaştırdı.

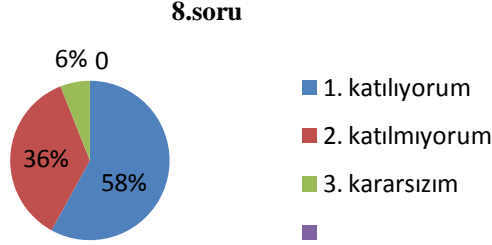

Öğrencilerin %70'i İngilizce 'de mevcut bazı dil bilgisi konularının Fransızca öğrenirken bazı dil bilgisi konularına olumlu bir aktarımı olmadığı görüşündedir. Fransızca gramerinde var olan uyumlar buna örnek olarak verilebilir. Örneğin; **İyelik sıfatı (L'adjectif possessif) konusunu ele alırsak, sıfat önüne geldiği isimle sayı ve cins bakımından uyum yapar. Yani isim féminin'se bu sıfat da féminin, isim masculin'se sıfat da masculin, isim pluriel (Çoğul) ise sıfat da pluriel olur. Öğrencilerin büyük çoğunluğu uyum yaparken bazı zorluklar yaşamaktadır.**

Turkish Studies

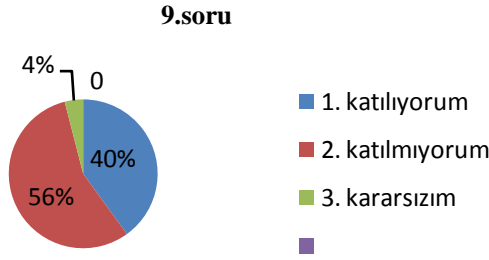
International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/ 10 Fall 2013

8. İngilizce 'de olmayan, sadece Fransızca öğrenirken karşılaştığım dil bilgisi konularını daha kolay öğrendim.

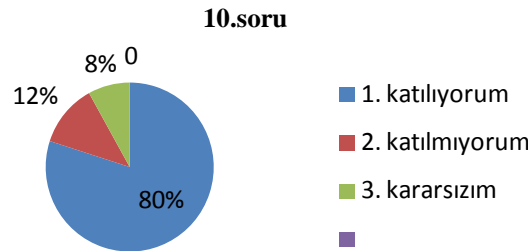
Öğrencilerin büyük çoğunluğu Fransızcada yer alan ve İngilizceden farklı bazı dilbilgisi konularını daha kolay öğrendiklerini belirtmişlerdir. Buna örnek olarak Fransızcada var olan Féminin(dişil) ve Masculin (eril) yapısıdır. Öğrencilerin %36'sı yine aynı konuda bir önceki soruda üzerinde durduğumuz benzer zorlukları yaşadıklarını belirtmiştir.

9. Daha önceden İngilizce öğrenmiş olmam Fransızca okuma becerimi olumlu yönde etkiledi.

Okuma becerisine yönelik bu soruda öğrencilerin %56'sı İngilizcenin Fransızca okuma becerisine olumsuz etkisinden bahsetmektedir. Temel hazırlık öğrenimi sürecinde öğrencilerin birçoğunun Fransızca kelimeleri telaffuz ederken İngilizce aksanı ile okudukları gözlemlenmektedir. Yazılışları aynı olan kelimelerde telaffuz hatası sıklıkla tekrarlanmaktadır. Örneğin her iki dilde de Fortification kelimesi kullanılmakta fakat İngilizcede **tion** eki şınFransızcada **sion** olarak telaffuz edilmesine rağmen, öğrenciler ilk zamanlar bu kelimenin son ekini şınolarak telefuz etmektedir. Buna benzer pek çok kelime örnek verilebilir. Öğrencilerin bu telaffuz hatalarını ancak birkaç ay sonra olumlu yönde gidermeye başladığı gözlemlenmektedir.

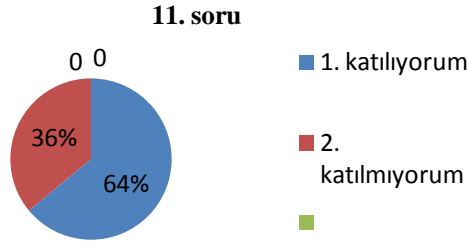
10. Fransızca sesli okuma yaparken ve konuşurken kelimeleri bazen yanlışlıkla İngilizce 'de okunduğu gibi okuyabiliyorum.

Turkish Studies

Fonetik becerisine yönelik bu soruda öğrencilerin %80'i Fransızca okuma yaparken ve konuşurken kelimeleri bazen yanlışlıkla İngilizce 'deki gibi seslendirdiğini belirtmektedir. Özellikle konuşma becerisi açısından değerlendirirsek, ilk zamanlar öğrenciler cümle kurarken farkında olmadan İngilizce kelimeler kullanabilmektedir. Bu sorunun aşılması elbette zaman gerektirmektedir ve öğrencilere bu süreçte bol bol okuma ve konuşma alıştırmaları yaptırılmalıdır. Çünkü uzun soluklu bir İngilizce öğreniminden sonra yeni bir dil öğrenimine başlayan öğrencilerde bu gibi sorunların yaşanması normal görülmektedir.

11. Fransızca yazarken bazen kelimeleri yanlışlıkla İngilizce 'de yazıldığı gibi yazabiliyorum.

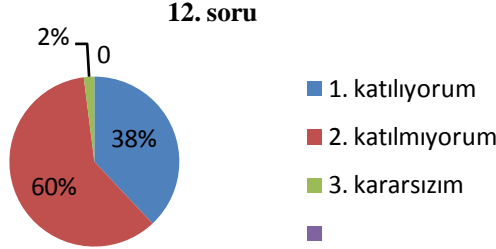

Yazma becerisine yönelik bu soruda öğrencilerin %64'ü İngilizceden Fransızcaya yapılan olumsuz bir aktarımdan bahsetmektedir. Öğrencilerle yapılan görüşmelerde somut olarak talep ettiğimiz örnekleri şu şekilde sıralayabiliriz:

Yazma becerisinde karıştırılan kelimelere örnekler	
İngilizce	Fransızca
Baby	Bébé
Success	Succès
Energy	Energie
Interesting	Intéressant

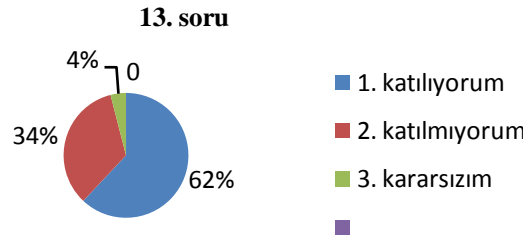
Öğrenciler yazma becerilerinde cümle kurarken genellikle yukarıda tabloda belirttiğimiz kelimeleri birbirine karıştırdıklarını belirtmişlerdir. *Birinci Yabancı Dilleri İngilizce olan Türk Üniversite Öğrencilerin Fransızca konuşmada Yaptıkları Hatalar* isimli çalışmada Akdoğan, öğrencilerin yazma becerilerinde yaptıkları bazı hataları belirtmiştir: “Il y a trèspeople, Il n'y a pas de factory, Erzurum esttrèsold, Je vais à universty, Lessujetestdevil, Je joue game, Ileststronger” (2011:57). Örneklerde görüldüğü gibi öğrenciler cümle kurarken İngilizce kelimeleri farkında olmadan kullanmaktadırlar.

12. Fransızca'yı ilk yabancı dilim olan İngilizce 'den daha eğlenceli ve zevkli buluyorum.

Öğrencilere yönelttiğimiz bu soruda her iki dil hakkında olumlu ve olumsuz görüşlerini yansıtmalarını istedik. Öğrencilerden %38'i Fransızca'ya karşı daha olumlu yaklaşırken, %60 gibi bir çoğunluk özellikle motivasyon eksikliği, atama ve iş imkanları, Fransızcanın zorluk düzeyi gibi temel nedenlerden kaynaklanan sorunlar ile birlikte, İngilizcenin Fransızca'ya göre artılarının daha fazla olduğu görüşünü belirttiler. Ünsal'a göre bireyin amacına ulaşma beklentisi, amacın birey için değeri, bireyin yapılacak işe yönelik tepkisi olmak üzere bireyin motivasyonunu etkileyen 3 ana neden vardır. Bunlara baktığımızda Fransız Dili Eğitimi alanında öğretmen atamasının olmaması ve iş imkanlarının da İngilizceye oranla daha kısıtlı olması gibi sebepler bir amaç olarak Fransızcanın öğrencilerin gözünde değer kaybetmesine sebep olmaktadır, bu da öğrencilerin bu dili öğrenmeye karşı sahip oldukları motivasyonu düşürmektedir (2013:3).

13. Eğer İngilizce 'den önce Fransızca öğrenseydim Fransızca'yı daha akıcı ve yanlışsız konuşabilirdim.

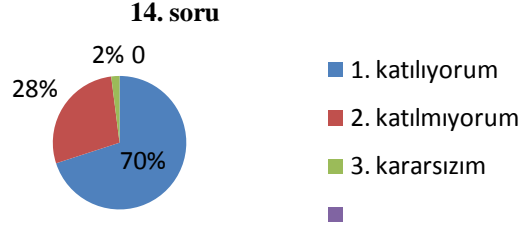
Öğrenilen ikinci dile ilk dilin olumlu ve olumsuz etkilerinin olması beklenen bir sonuçtur. Öğrencilere yönelttiğimiz bu soruda %62 gibi büyük bir çoğunluk İngilizceden önce Fransızca öğrenmeleri durumunda bu dili daha akıcı ve yanlışsız konuşma fırsatı elde edebileceklerini düşünmektedirler. Özellikle Fransızca gibi dillerin fonetik açıdan zorlukları erken yaşlarda bu dili öğrenme ile giderilebilir. Dilsel gelişim evresinde kritik yaş aralığında öğrenilen bir dilin ileriki yaşlara oranla daha yanlışsız edinilebildiği yaygın bir görüş olarak karşımıza çıkmaktadır.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/10 Fall 2013

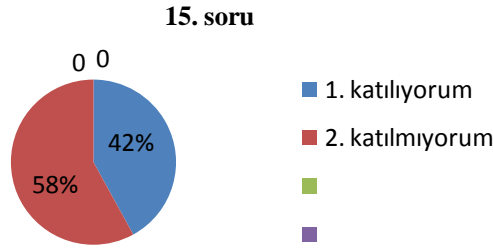

14. Eğer İngilizce 'den önce Fransızca öğrenseydim Fransızca'yı daha hızlı ve yanlışsız yazabilirdim.

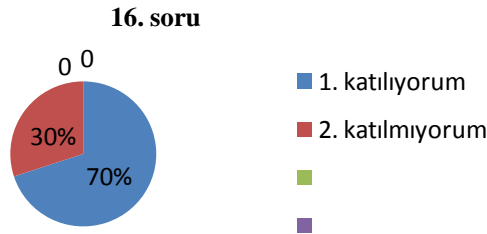
Yazma becerisine yönelik bir diğer soruda öğrencilerin %70'i Fransızca'yı ilk dil olarak öğrenmeleri durumunda daha hızlı ve yanlışsız yazabilecekleri görüşündedir. Öğrencilerin birçoğu özellikle metin okuma derslerinde yazma aktiviteleri yaparken sürekli olarak İngilizce kelimeleri anımsadıklarını belirttiler. Ve bu sorunun zamanla daha fazla yazma ve okuma çalışmalarısıyla aşılabileceği yönünde görüş bildirdiler.

15. Aynı anda hem İngilizce hem Fransızca konuşulan bir ortamda iki dili de zorluk yaşamadan kullanabilirim.

Öğrenilen her iki dillide günlük yaşamda kullanmaya yönelik bu soruda öğrencilerin %42'i her iki dili de zorluk yaşamadan kullanabildiğini belirtirken %58'i yine benzer nedenlerden dolayı Fransızca iletişim kurarken zaman zaman İngilizcenin etkisini hissettiklerini belirtmektedir.

16. Aynı anda hem İngilizce hem Fransızca konuşulan bir ortamda Fransızca konuşmayı tercih ederim.

Öğrencilere yöneltilen bu soruda, öğrendikleri her iki dilin de kullanıldığı bir ortamda Fransızcanın tercih edilme oranı %70 olarak belirtildi. Aldığımız yanıtlardan bazılarını şu şekilde sıralayabiliriz:

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/10 Fall 2013

1. Fransızca'yı tercih etme nedeni, bir dilin aktif olarak günlük hayatta kullanılması konuşma becerisine olumlu yönde katkılar sağlaması,
2. İngilizcenin yanı sıra bir başka dili kullanarak da iletişim kurmanın kültürel olarak sağladığı özgüven,
3. A1 düzeyinde kendini, ailesini, okulunu, geleceği ile ilgili planlarını basit bir şekilde ifade edebilme becerisi,
4. Fransızca konuşmaktan haz duyulması.

%30'luk dilimin görüşleri de şu şekilde özetlenebilir.

1. İletişim sırasında yaşanan motivasyon eksikliği ve kendini tam ifade edememe korkusu.
2. Fonetik açıdan yaşanan zorlukların aşılammaması.
3. İngilizce altyapının daha iyi olması nedeniyle İngilizce iletişimin daha kolay olması.
4. Dilbilgisi kurallarının zorluğu nedeniyle cümle kurmada yaşanan sorunlar.

Sonuç

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümü Fransız Dili Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim gören 50 öğrenci ile yapılan anket uygulamasının ve yüz yüze görüşmelerimizin sonucunda, İngilizcenin ilk yabancı dil olarak öğrenilmesinin ikinci yabancı dil olarak Fransızca öğrenimine olumlu ve olumsuz etkileri olduğu gözlemlenmiştir. Yazma, okuma gibi temel becerilerin ve dilbilgisi, sesbilgisi gibi alt becerilerin gelişiminde yaşanan temel zorluklar tablolar şeklinde öğrencilerin görüşleri doğrultusunda detaylı olarak ele alınmıştır. Bu tablolara baktığımız zaman, İngilizce alt yapıya sahip olarak Fransız Dili Eğitimi bölümlerinde eğitim alan öğrencilerin iki dilde benzer olan kelimeleri kolaylıkla öğrenirken, bunların telaffuzunda karışıklıklar yaşayarak, Fransızca konuşurken de bu kelimeleri İngilizce telaffuz edebildiklerini gözlemledik. Aynı şekilde öğrenciler Fransızca okuma ve yazma yaparken de kelimeleri İngilizce şekliyle telaffuz edebildiklerini ve İngilizcede olduğu şekliyle yazabildiklerini rapor etmişlerdir. Öğrencilerin cevaplarını dilbilgisi açısından ele aldığımızda ise, İngilizce dilbilgisi yapısının Fransızca öğrenimine fazla etkisinin olmadığını, ancak öğrencilerin İngilizce'de karşılaşmayıp ilk defa Fransızca'da karşılaştıkları dilbilgisi yapılarını daha kolay öğrendiklerini beyan ettiklerini eklemeliyiz.

Çalışmanın sonucunda, bir dili amaç olarak öğrenmenin yanı sıra genel olarak öğrencilerin Fransızca'yı bir araç olarak değerlendirdikleri kanısına varılmıştır. İlk olarak söylemek gerekir ki, çalışmamızda birçok öğrenci Fransızca'yı İngilizce'den daha zevkli bulmadığını, İngiliz Dili Eğitimi bölümlerine yerleşmemeleri gibi daha önce de belirttiğimiz sebeplerden dolayı Fransız Dili Eğitimi bölümüne geldiklerini söylemişlerdir. Buna ek olarak öğrencilerin kendi istekleriyle bu bölüme gelmemeleri, bölümden mezun olduktan sonra öğretmen olarak atanamama korkuları gibi unsurların yanı sıra, İngilizce alt yapıya sahip olmalarının da Fransızca öğrenimlerini olumsuz etkileyen sebepler arasında olduğu söylenebilir. Çalışmamıza ek ve devamı olarak İngilizce alt yapısı olan öğrenciler ile bu alt yapıya sahip olmayan öğrencilerin Fransızca öğrenim sürecindeki başarılarının kıyaslanması araştırma konusu olarak değerlendirilebilir.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/10 Fall 2013

KAYNAKÇA

- CECR (2001). *Un Cadre Européen Commun de Référence pour les Langues*, Strasbourg: Conseil de l'Europe.
- COLLIÈR, Virginia P. (1995). "Acquiring a Second Language for School", National Clearing House for Bilingual Education, Vol 1, No. 4,.
- DELLAL, Akpınar Nevin (2011). *Çocuklara Yabancı Dil Eğitimi ve Dil Edinimi. Nedir? Niçin? Nasıl?*, İstanbul: Oktay Matbaacılık, Çanakkale Kitaplığı Akademi.
- DELLAL, Akpınar (2003). "Pädagogisch-orientierte Reformbemühungen im Fremdsprachenunterricht", in, Gündoğdu, Mehmet / Ülkü, Candan (Hrsg.) Germanistische Untersuchungen aus türkischer Perspektive, "Festschrift für Prof. Dr. Vural Ülkü zum 65. Geburtstag, Shaker Verlag, Aachen.
- DEMİRKAN, Ceyda (2008). "Yabancı Dil Öğreniminin Bireylerin Sosyal Yaşamına Etkisi: Isparta'da Öğretmenler Üzerine Bir Araştırma", Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- ORBAN, Leonard & FİGEL, Jan (2008). *Avrupa'da Okullarda Dil Öğretimi Hakkında Temel Veriler*. Eğitim, Görsel-İşitsel ve kültür İşleri Yürütme Ajansı, Avrupa Komisyonu, Brussels.
- ÖZTÜRK, Akdoğan Sevinç (2011). "Fautes et Erreurs Commises En Français à l'Oral par les Etudiants Turcs Anglophones dans le Milieu Universitaire", Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Samsun.
- ÜNAL, Esmeray (2009). "Fransızcanın İkinci Yabancı Dil Olarak Öğrenilmesinde Birinci Yabancı Dil İngilizcenin Ve Karşılaştırmalı Dilbilgisinin Rolü", Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- ÜNSAL, Gülhanım (2013). "Fransızca Öğreniminde Birinci Yabancı Dil İngilizce, Öğrenme Stratejileri Ve Motivasyonun Rolü", Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi [H. U. Journal of Education] 44: 319-330.